

تشکر و قدر دانی

در این قسمت بر خود وظیفه می دانم از زحمات و تلاش مستمر استاد عزیز و بزرگوارم جناب آقای دکتر نریمان فاخری که که با تلاش شبانه روزی و گشاده رویی و صبر وافر اینجانب را در تدوین پایان نامه راهنمایی و موجبات غنای این پژوهش را فراهم نمودند تقدیر و تشکر نمایم .

همچنین از جناب جناب آقای دکتر کریم بخنوه که به عنوان استاد مشاور در طول تدوین و مراحل پژوهش با نظرات و راهنماییهای دلسوزانه خویش اینجانب را هدایت نمودند کمال تشکر را دارم .

از ریاست محترم، مسئولین و کارکنان دانشگاه پیام نور واحد کرج که در طول تحصیل و تدوین این پایان نامه زحمات زیادی را متقبل شده و از راهنماییهای بی دریغ آنها استفاده نموده ام کمال تشکر را دارم .

از تمامی سروران و اساتید عزیزم جناب آقای دکتر بهنام حبیبی مدیر گروه حقوق جزا و جرم شناسی واحد کرج، سرکار خانم دکتر سوهانیا، دکتر ولی ... انصاری، دکتر جمشیدی، دکتر عزتی پور، دکتر اخوان، دکتر صادقی، مسئولین محترم استانداری و فرمانداری در شهرهای ارومیه، سلماس، خوی، ماکو، چالدران و همکاران عزیزم درهنگ ها و انتظامی های استان، سرهنگ خسرو گل محمدی، سرهنگ سید واحد موسوی، سرهنگ رجبی، سرهنگ قادر لک، سرهنگ دوم بهمن رستمی، سرگرد جمیل نورآبادی و روسای محترم زندان های شهرهای شمالی استان آذربایجان غربی و ریاست محترم و کارکنان زحمتکش واحد تحصیلات تکمیلی واحد کرج و تهران و سایر عزیزان که همکاری لازم را با اینجانب نموده و در تدوین پایان نامه از نظرات آنها استفاده نموده ام کمال تقدیر و تشکر را دارم .

تقدیم به :

تمامی شهدای انقلاب اسلامی به ویژه شهدای نیروهای مسلح که با فداکاری و ایثار و با تمامی وجود و قطره قطره خون پاک و مطهرشان باعث تبدیل نهال انقلاب به درختی تنومند در جهان شده و با اخلاص و استقامت خویش عزت و بزرگی ایران و ایرانی را به تمامی دنیا ثابت نمودند .

و همچنین :

پدرو مادر عزیزتر از جانم که همیشه و در همه حال یار و غمخوار من بوده و هستند و همسرم که با وجود تمامی مشکلات زندگی با تکیه و توکل بر خداوند کریم تمامی سختیهای تحصیل و کار طاقت فرسای مرا به جان خریده و همیشه و در همه حال مشوق و یار و یاورم بوده است .

فرزندان عزیزتر از جانم که همیشه از خداوند متعال هدایت، راهنمایی و سربلندی آنان را خواستارم .

تمامی اساتید بزرگوار که در طول این مدت تحصیل با تلاش مستمر خویش باعث آشنا شدن اینجانب با حقایق و واقعیت های زندگی شدند، که امیدوارم هرکجا که هستند در تمامی مراحل زندگی موفق و موید باشند .

چکیده :

همانطور که می دانیم انسان موجودی اجتماعی است که از بدو تولد تا پایان زندگی و جهت تأمین نیازهای اولیه خویش نیازمند زندگی اجتماعی است. و بدون زندگی اجتماعی، انسان برخلاف دیگر حیوانات و موجودات دیگر زندگی وی منتج به نیستی و نابودی است .

همزمان با پیشرفت‌های بشر و دنیای متمدن و زندگیهای پر زرق و برق بلند پروازیهای بعضی از انسانها برای نیل به بعضی آرزوها و امیال شیطانی روز به روز میزان جرمهای متعدد و بزهکاریهای گوناگون در کشورها از جمله ایران افزایش یافته است و فقدان امکانات مورد نیاز جوانان باعث بروز شکافی وصف ناپذیر در میان مردم گردیده است .

یکی از مهمترین نیازهای انسان در همه جوامع و در اعصار مختلف، نیاز به امنیت و آرامش است .

جرم و ریشه آن را می توان تا سپیده دم تاریخ بشری به واپس برد. از آن هنگامی که آدم و حوا به علت ارتکاب عمل نهی شده ای چون خوردن گندم یا سیب از بهشت رانده شدند .

جرم پدیده اجتماعی و کاملاً نسبی است. جرم در حالت انزوا و انفرادی معنا و مفهومی ندارد و در زمان و مکان متغیر است .

یکی از رایج ترین جرایمی که افکار عمومی جوامع بشری را به خود معطوف ساخته، و باعث هزینه های هنگفتی شده است سرقت است .

سرقت از با سابقه ترین جرایم بشری است که در جامعه های مختلف به شیوه های گوناگون دیده می شود، به طوری که در میان جرایم، سرقت حدود ۷۰٪ الی ۷۵٪ جرایم را شامل می شود و این در

حالی است که هیچ کشوری از این امر مستثنی نبوده و حتی در کشورهای پیشرفته نیز شاهد این امر هستیم .

آمارها و بررسیهای موجود نشان میدهد که اکثر سرقتهای بزرگ و پیچیده توسط سارقان حرفه ای انجام می شود، که قبلاً چندین بار دستگیر و روانه زندان شده اند و آنچه ضرورت دارد و این مسئله را احساس تر و با اهمیت تر نموده است، و باعث دغدغه خاطر مسئولین انتظامی و قضایی کشورها گردیده، آن است که سارقان پس از تحمل مجازات و بازگشتن به متن جامعه، دوباره به جرم سرقت دست می زنند.

این پژوهش با موضوع بررسی عوامل موثر بر اصلاح ناپذیری و تکرار جرم سارقین سابقه دار در استان آذربایجان غربی خواستار دستیابی به عالی ترین راهکارهایی در جهت ایجاد و تثبیت امنیت در استان می باشد. و به منظور بررسی موارد فوق این تحقیق به صورت پیمایشی و پس از جمع آوری داده ها از طریق SPSS اجرا شده است.

در نهایت پس از استخراج داده ها و تجزیه و تحلیل صورت گرفته مشخص گردید کلیه فرضیه های تحقیق در اصلاح ناپذیری و تکرار جرم تأثیر داشته و به طور کلی هر سه فرضیه تأیید گردیدند .

واژگان کلیدی :

جرم، استان آذربایجان غربی، سرقت، اصلاح ناپذیری، تکرار سرقت، سارقین سابقه دار

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

کلیات :

مقدمه.....	۱
بیان مسئله	۳
سئوالات تحقیق.....	۶
فرضیه ها.....	۷
سابقه و ضرورت انجام تحقیق	۷
سابقه تحقیق	۷
ضرورت انجام تحقیق	۸
هدف ها	۹
کاربردهای تحقیق	۹

- ۱۰ استفاده کنندگان از نتیجه پایان نامه
- ۱۱ متغیرهای تحقیق
- ۱۲ تعاریف عملیاتی
- ۱۴ اعتبار روایی و پایایی پرسشنامه ها
- ۱۵ مدل نظری تحقیق
- ۱۷ روش تحقیق
- ۱۸ جامعه آماری
- ۱۹ روش نمونه گیری
- ۱۹ روش گردآوری اطلاعات
- ۲۰ روش تعیین حجم نمونه
- ۲۱ محدوده زمانی تحقیق
- ۲۲ تعریف مفاهیم و واژه ها

فصل اول: مبانی نظری تحقیق

- ۳۰ مقدمه

۳۳	۱-۱- مبانی نظری تحقیق
۳۳	۱-۱-۱- سرقت
۳۵	۲-۱-۱- امنیت
۳۸	۱-۲-۱-۱- ویژگیهای امنیت
۴۳	۲-۱- چارچوب نظری تحقیق
۴۳	۱-۲-۱- ارزش امنیت از دیدگاه مفسران خارجی
۴۳	۱-۱-۲-۱- ارزش امنیت از دیدگاه مرتن
۴۴	۲-۱-۲-۱- جایگاه امنیت در سلسله مراتب نیازهای مازلو
۴۵	۲-۲-۱- جایگاه امنیت در فرهنگ اسلامی
۴۷	۳-۲-۱- انواع امنیت
۴۷	۱-۳-۲-۱- امنیت اجتماعی
۴۸	۲-۳-۲-۱- امنیت شغلی
۴۹	۴-۲-۱- قانون و لزوم اجرای آن

فصل دوم : سرقت و عوامل موثر بر ارتکاب و تکرار آن

- ۵۱ ۱-۲- سرقت
- ۵۳ ۱-۱-۲- تعریف حقوقی سرقت.
- ۵۴ ۲-۱-۲- ارکان تشکیل دهنده جرم سرقت
- ۵۵ ۳-۱-۲- انواع سرقت
- ۵۵ ۱-۳-۱-۲- سرقت مستوجب حد
- ۵۶ ۲-۲- عوامل موثر بر ارتکاب سرقت
- ۵۷ ۱-۲-۲- عوامل اجتماعی
- ۵۷ ۱-۱-۲-۲- طبقه اقتصادی
- ۵۸ ۲-۱-۲-۲- روابط والدین و نوجوان
- ۵۹ ۳-۱-۲-۲- نقش دوستان و همسالان
- ۵۹ ۲-۲-۲- عوامل روان شناختی
- ۶۰ ۳-۲- عوامل موثر بر تکرار سرقت
- ۶۱ ۱-۳-۲- شرایط تحقق تکرار جرم

۶۲ ۲-۳-۲- علل وعوامل تکرار سرقت
۶۲ ۲-۳-۲-۱- تأثیر پذیری فرزندان از زندانی شدن والدین
۶۶ ۲-۳-۲-۲- تأثیر طلاق والدین بر روی فرزندان
۶۹ ۲-۳-۲-۳- معاشرت با دوستان ناباب
۶۹ ۲-۳-۲-۴- تأثیر حاشیه نشینی بر ارتکاب جرایم و تکرار آن
۷۲ ۲-۳-۲-۵- زندان و تأثیر آن در تکرار جرم و افزایش جرایم
۷۷ ۲-۳-۲-۶- نقش فقر و تأثیر آن در تکرار جرم و افزایش جرایم
۸۱ ۲-۳-۲-۷- فقر فرهنگی تأثیر آن در تکرار جرم و افزایش جرایم
۸۲ ۲-۳-۲-۸- نقش اعتیاد و و تأثیر آن در تکرار جرم و افزایش جرایم
۸۹ ۲-۳-۲-۹- نوع مجازات های مقرر در قانون ونقش آن در تکرار سرقت

فصل سوم : تجزیه و تحلیل یافته های تحقیق

۹۲ مقدمه
۹۳ ۳-۱- تجزیه و تحلیل آمار توصیفی
۹۳ ۳-۱-۱- توزیع درصد فراوانی پاسخگویان

- ۱۴۲ ۳-۱-۲- جدول آماری مربوط به فرضیه اول
- ۱۴۴ ۳-۱-۳- جدول آماری مربوط به فرضیه دوم
- ۱۴۶ ۳-۱-۴- جدول آماری مربوط به فرضیه سوم
- ۱۴۸ ۳-۲- تجزیه و تحلیل داده ها
- ۱۴۸ ۳-۲-۱- فرضیه اول
- ۱۴۸ آزمون فرضیه اول
- ۱۵۰ ۳-۲-۲- فرضیه دوم
- ۱۵۰ آزمون فرضیه دوم
- ۱۵۲ ۳-۲-۳- فرضیه سوم
- ۱۵۲ آزمون فرضیه سوم
- ۱۵۴ نتیجه گیری و پیشنهادها
- ۱۵۴ الف- نتایج حاصل از ارزیابی فرضیه ها
- ۱۵۴ ۱- نتایج حاصل از ارزیابی فرضیه اول
- ۱۵۶ ۲- نتایج حاصل از ارزیابی فرضیه دوم

۳ - نتایج حاصل از ارزیابی فرضیه سوم ۱۵۸

ب- پیشنهادها ۱۵۹

۱- پیشنهادهایی مرتبط با فرضیه اول ۱۵۹

۲- پیشنهادهایی مرتبط با فرضیه دوم ۱۶۱

۳- پیشنهادهای مرتبط با فرضیه سوم ۱۶۲

۴- پیشنهادهایی برای تحقیقات آینده ۱۶۳

منابع ۱۶۴

پیوست ها ۱۷۰

كاتب القلم

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.

مقدمه :

همانطور که می دانیم انسان موجودی اجتماعی است که از بدو تولد تا پایان زندگی خویش و جهت به دست آوردن نیازهای اولیه خویش نیازمند زندگی اجتماعی است. و بدون انجام زندگی اجتماعی انسان برخلاف دیگر حیوانات و موجودات دیگر زندگی وی منتج به نیستی و نابودی است .

زندگی انسان که اجتماعی است به معنی این است که (ماهیت اجتماعی) دارد : از طرفی نیازها ، بهره‌ها و برخورداریه‌ها ، کارها و فعالیتها ماهیت اجتماعی دارد و جز با تقسیم کارها و تقسیم بهره‌ها و تقسیم رفح نیازمندها در داخل یک سلسله سنن و نظامات میسر نیست و از طرف دیگر نوعی اندیشه‌ها ، ایده‌ها ، خلق و خویها بر عموم حکومت می‌کند که به آنها وحدت و یگانگی می‌بخشد ، و به تعبیر دیگر :

جامعه عبارت است از مجموعه‌ای از انسانها که در جبر یک سلسله نیازها و تحت نفوذ یک سلسله عقیده‌ها و ایده‌ها و آرمانها در یکدیگر ادغام شده و در یک زندگی مشترک غوطه ورنند .

همزمان با پیشرفت‌های بشر و دنیای متمدن و زندگیهای پر زرق و برق ماشینی و توسعه تکنیک و تسخیر انسان بر فضا و مهاجرت به شهرها و شهر نشینی و مشاغل گوناگون و نیازهای مادی بشر برای تأمین مایحتاج اولیه و پس از آن بلند پروازیهای بعضی از انسانها برای نیل به بعضی آرزوها و امیال شیطانی روز به روز میزان جرمهای متعدد و بزهکاریهای گوناگون در کشورها از جمله ایران افزایش یافته است و فقدان امکانات مورد نیاز جامعه جوانان باعث بروز شکافی وصف ناپذیر در میان مردم گردیده است . یعنی همچنان فقیر ، فقیرتر و ثروتمند ، ثروتمند تر می‌گردد جوامع فقیر و گرفتار معضلات اقتصادی ، اکثراً بی‌سواد و دارای خانوار با افراد بیشتر می‌باشد. و بدلیل فقر فرهنگی و مالی افراد این جوامع قادر نخواهند بود که خلاء بین فرد و دیگران و فاصله موجود را برطرف نمایند . بنابراین در صدد انجام جرائمی از قبیل قتل ، غارت ، آدم ربائی و سرقت و ... بر می‌آیند . این طرز تفکر اکثراً در افراد نوجوان و جوان بیشتر است.

و بیشتر ظاهر می‌گردد. خصوصاً در بین اقشار محروم از مزایای زندگی اجتماعی و واماندگی فرهنگی به صورت انتقام جوئی و ستیزه جویی و لذت از گناه پدید می‌آید. بنابراین باید معتقد بود که یکی از عوامل و علل بروز جرم و حتی تکرار آن در میان افراد نوجوان و جوان هر جامعه و انگیزه ارتکاب جرم آنان فقر مالی و فرهنگی است که در دراز مدت موجب انحراف و انحطاط گردیده و جامعه را به طرف ناامنی و خطرو ارتکاب انواع مختلف جرم سوق می‌دهد.

بیان مسئله :

آسیب اجتماعی به هر نوع عمل فردی یا جمعی اطلاق می شود که در چارچوب اصول اخلاقی و قواعد عام قرار نمی گیرد و در نتیجه با منع قانونی و یا قبح اخلاقی و اجتماعی روبرو می گردد. به همین دلیل کجروان سعی دارند کجرویهای خود را از دید ناظران قانون، اخلاق عمومی و نظم اجتماعی پنهان نمایند؛ زیرا در غیر اینصورت با پیگرد قانونی، تکفیر اخلاقی و طرد اجتماعی مواجه می شوند. چون از نظر قانون عملی را که انجام می دهند جرم محسوب می گردد.

جرم و ریشه آن را می توان تا سپیده دم تاریخ بشری به واپس برد. از آن هنگامی که آدم و حوا به علت ارتکاب عمل نهی شده ای چون خوردن گندم یا سیب از بهشت رانده شدند

(قرآن مجید، سوره مائده، آیات ۲۷-۲۸).

جرم دارای دو تعریف اثباتی و اجتماعی است :

در تعریف اثباتی، هر فعل یا ترک فعلی که به موجب قانون برای آن مجازات تعیین شده باشد جرم محسوب می شود.

در تعریف اجتماعی، جرم به فعل یا ترک فعلی گفته می شود که مرتکب آن از طرف مردم و جامعه طرد می شود.

علی ایحال جرم پدیده اجتماعی و کاملاً نسبی است. جرم در حالت انزوا و انفرادی معنا و مفهومی ندارد و در زمان و مکان متغیر است.

یکی از رایج ترین جرایمی که افکار عمومی جوامع بشری را به خود معطوف ساخته و باعث هزینه های هنگفتی شده است سرقت است .

سرقت از با سابقه ترین جرایم بشری است که در جامعه های مختلف به شیوه های گوناگون دیده می شود، این پدیده در طول تاریخ دستخوش دگرگونیها و تغییرات زیادی شده، اما چیزی که از بدو پیدایی و شکل گیری آن تاکنون ثابت مانده است زشتی و مذموم بودن ماهیت آن است .

از نظر قانون ، سرقت زمانی تحقق می یابد که شیء موضوع جرم بدون آگاهی و بر خلاف میل صاحب آن از تصرف قانونی آن به تصرف عامل جرم در آید ، لازمه آن گرفتن و برداشتن و کش رفتن است .
(گلدوزیان، ۱۳۷۲: ۲۹۳) .

برابر بررسیها و آمارهای موجود سرقت در همه کشورها بالاترین رقم را به خودش اختصاص می دهد به طوری که در میان جرایم، سرقت حدود ۷۰٪ الی ۷۵٪ این جرایم را شامل می شود و این در حالی است که هیچ کشوری از این امرمثنی نبوده و حتی در کشورهای پیشرفته نیز شاهد این امر هستیم .

با توجه به این که در جهان، هیچ چیزی بدون علت نیست، بنابراین سرقت نیز علل و عواملی دارد که در بوجود آمدن و شکل گرفتن آن موثر هستند که از مهمترین آنها :

۱- تبیین زیست شناختی :

الف: عوامل ذهنی .

ب: سن و

۲- تبیین روانشناختی :

الف: فقر عاطفی .

ب: ناکامی .

ج: خودنمایی و

۳- تبیین جامعه شناختی :

الف: فقر مادی .

ب: فقر فرهنگی .

ج: شهرنشینی و

حال که مختصری با واژه سرقت و فراگیر بودن آن در جوامع بشری و علل و عوامل موثر آن آشنا شدیم و اهمیت آن را تا حدودی بیان نمودیم، آنچه ضرورت دارد و این مسئله را حساس تر و با اهمیت تر نموده است و باعث دغدغه خاطر مسئولین انتظامی و قضایی کشورها گردیده است و آنها را واداشته است تا برای رفع و از بین بردن علل و عوامل مربوطه در پیدایش موضوع، هزینه های زیادی را صرف نمایند، آن است که سارقان پس از تحمل مجازات و بازگشتن به متن جامعه دوباره به جرم سرقت دست می زنند .

آمارها و بررسیهای موجود نشان میدهد که اکثر سرقتهای بزرگ و پیچیده توسط سارقان حرفه ای انجام می شود که قبلاً چندین بار دستگیر و روانه زندان شده اند، که در بسیاری از موارد، ردیابی و دستگیری آنها تنها از طریق نیروهای پلیس ماهر و متخصص امکان پذیر خواهد بود .

در این راستا در تحقیق حاضر در صدد بررسی آن دسته از عوامل و زمینه هایی هستیم که موجب می شوند که سارقین پس از تحمل مجازات در زندان دوباره به جرم سرقت روی می آورند .

در این تحقیق بیش از همه به دنبال تبیین ریشه های عوامل موثر بر علل تکرار سرقت در بین سارقین سابقه دار در استان آذربایجان غربی می باشیم تا به دست آوردهایی عمومی و کلی برای شناخت این معضل بزرگ در جامعه تبدیل گردد .

سوالات تحقیق :

- ۱- چرا سارقین سابقه دار در زمان مرخصی از زندان و یا پس از پایان مجازات مجدداً مرتکب سرقت می شوند ؟
- ۲- چرا آمار سرقت بیشتر به سارقین سابقه دار اختصاص دارد ؟
- ۳- چه رابطه ای میان ویژگیهای فردی، وضعیت معیشتی و زندگی اجتماعی سارقین سابقه دار با تکرار سرقت توسط آنان وجود دارد ؟